

คู่มือเตรียมสอบ

กรมการปกครอง

เจ้าหน้าที่ ปกครอง ปฏิบัติงาน

ประกอบด้วย

ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง (คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

๑. ความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติราชการในสังกัดกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย(๕๐ คะแนน)
 - (๑) ความรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทภารกิจของกรมการปกครอง และกระทรวงมหาดไทย
 - (๒) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีของประเทศไทย และต่างประเทศ
 - (๓) ความรู้เกี่ยวกับแนวนโยบายแห่งรัฐและนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓
 - (๔) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติราชการ ได้แก่ รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ พลเรือน กฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี กฎหมายว่าด้วยมาตรฐาน ทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง กฎหมายว่าด้วยความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารทางราชการ กฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ กฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายว่าด้วย การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ วิธีการงบประมาณ และวินัยการเงินการคลังของรัฐ ระเบียบเกี่ยวกับงานสารบรรณและสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ระเบียบเกี่ยวกับการรักษาความลับทางราชการ
๒. ความรู้ที่ใช้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ปกครอง (๑๕๐ คะแนน)
 - (๑) ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน ในอำนาจหน้าที่ของกรมการปกครอง
 - (๒) ความรู้เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกของฝ่ายปกครอง
 - (๓) ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
 - (๔) ความรู้เกี่ยวกับการอาสาสมัครรักษาดินแดน
 - (๕) ความรู้เกี่ยวกับการทะเบียนทั่วไป การทะเบียนราษฎร และบัตรประจำตัวประชาชน

คู่มือสอบเจ้าหน้าที่ปกครองปฏิบัติงาน
กรมการปกครอง

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ราคา 280 บาท

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย



The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมและอาจารย์จันทน์ บัวชุม (ติวเตอร์กึ่ง ย่าน ม. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์.081-496-9907,0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร. 0-2718-6274 line id: @thebestcenter

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือสอบ
เจ้าหน้าที่ปกครองปฏิบัติงาน
กรมการปกครอง

ราคา 280.-

คำนำ


สำหรับชุดคู่มือสอบสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ปกครองปฏิบัติงาน กรมการปกครอง เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบัน ได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขออ้อมรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการ
สถาบัน The Best Center
www.thebestcenter.com

สารบัญ

 ความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (50 คะแนน)	
➤ ความรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่และภารกิจของกรมการปกครอง และกระทรวงมหาดไทย	1
✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง และการบริหารราชการ	17
✦ แนวข้อสอบความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีของประเทศไทยและต่างประเทศ	22
➤ ความรู้เกี่ยวกับแนวนโยบายแห่งรัฐและนโยบายรัฐบาล	24
✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับแนวนโยบายแห่งรัฐและนโยบายรัฐบาล	31
➤ ความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580 (ฉบับย่อ)	35
✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580	47
➤ ความรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (ฉบับย่อ)	52
✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	60
◇ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติราชการ ได้แก่ ◇	
✦ แนวข้อสอบ รธน.พ.ศ.2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 พ.ศ.2564	64
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 8. พ.ศ.2553	77
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3. พ.ศ. 2562	88
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3. พ.ศ.2562	100
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539	108
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540	113
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558	126
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2565	129
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.2562	133
✦ แนวข้อสอบ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2. พ.ศ.2562	136
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560	144
✦ แนวข้อสอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2564	167
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.วิธีการงบประมาณ พ.ศ.2561	194

✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ.2561	198
✦ แนวข้อสอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ.2564	207
✦ แนวข้อสอบระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2561	219
📖 ความรู้ที่ใช้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ปกครอง (150 คะแนน)	
➤ ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในในอำนาจหน้าที่ของกรมการปกครอง	225
➤ ความรู้เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมของฝ่ายปกครอง	234
➤ ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	259
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ลักษณะการปกครองท้องถิ่น พ.ศ.2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 12 พ.ศ.2552	261
➤ ความรู้เกี่ยวกับการอาสารักษาดินแดน	267
➤ ความรู้เกี่ยวกับการทะเบียนทั่วไป การทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน	276
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ.2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ.2562	278
✦ แนวข้อสอบ พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ.2554	285
✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับงานทะเบียนทั่วไป	293
✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับงานตาม “ลักษณะงานที่ปฏิบัติ” ของตำแหน่งเจ้าหน้าที่ปกครอง	296
➤ เทคนิคการสอบสัมภาษณ์	303

ความรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่และภารกิจ ของกรมการปกครองและกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

ประวัติกรมการปกครอง

กระทรวงมหาดไทยเป็นกระทรวงหนึ่งที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2435 มีสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงเป็นเสนาบดีรับผิดชอบงานมหาดไทยหรืองานการปกครองประเทศและได้มีการแบ่งหน้าที่ระหว่างกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงกลาโหมให้ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกัน

โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบรวมการบังคับบัญชาหัวเมืองทั้งหมดเพียงกระทรวงเดียว

กระทรวงมหาดไทยเมื่อแรกตั้งแบ่งออกเป็น 3 กรม มีชื่อเรียกตามทำเนียบเดิมแต่ให้มีหน้าที่ต่างกัน คือ

- กรมมหาดไทยกลางเป็นพนักงานทำการทุกอย่าง ซึ่งมีให้แยกออกไปเป็นหน้าที่กรมอื่น
- กรมมหาดไทยฝ่ายเหนือให้เป็นเจ้าหน้าที่แผนการปราบปรามโจรผู้ร้ายกับแผนกอัยการ รวมทั้งการเกี่ยวข้องกับชาวต่างประเทศ

(แต่ภายหลังโอนการที่เกี่ยวกับต่างประเทศไปเป็นหน้าที่ปลัดทูลฉลอง)

- กรมมหาดไทยฝ่ายพลำกั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่แผนกปกครองท้องที่

สำหรับการปกครองในส่วนภูมิภาคได้ กำหนดรูปแบบการปกครองที่เรียกว่า "เทศาภิบาล" ขึ้นมาใช้และได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบดูแล โดยจัดแบ่งหัวเมืองออกเป็นมณฑล เมืองและอำเภอ โดยมีสมุหเทศาภิบาล ผู้ว่าราชการเมืองและนายอำเภอเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและดูแลทุกข์สุขของประชาชนในเขตท้องที่นั้น ๆ และมีกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ช่วยเหลือปฏิบัติงานในระดับตำบลและหมู่บ้าน กรมมหาดไทยฝ่ายพลำกั้งจึงเป็นต้นกำเนิดของกรมการปกครองซึ่งได้มีการเปลี่ยนชื่อและปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการภายในมาเป็นลำดับ ดังนี้

- พ.ศ. 2458กรมพลำกั้ง มีส่วนราชการย่อย คือกรมปกครองและกรมฝ่ายเหนือ
- พ.ศ. 2459 กรมพลำกั้งมีส่วนราชการย่อย คือกรมปกครองท้องที่และกรมการเมือง
- พ.ศ. 2460กรมปกครองมีส่วนราชการ2แผนกคือแผนกปกครองท้องที่และแผนกการเมือง
- พ.ศ. 2466กรมพลำกั้ง มีส่วนราชการย่อย คือกรมปกครอง และกรมการเมือง
- พ.ศ. 2467กรมพลำกั้ง มีส่วนราชการย่อย คือ การภายในกรมภายนอก และกรมทะเบียน
- พ.ศ. 2469กรมพลำกั้ง มีส่วนราชการย่อย คือ กรมปกครอง กรมทะเบียนและกรมราชทัณฑ์

หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยแล้วในปี พ.ศ. 2476 กรมพลำกั้งได้เปลี่ยนชื่อเป็นกรมมหาดไทยต่อมาในปี พ.ศ. 2505 จึงเปลี่ยนมาใช้ชื่อ "กรมการปกครอง" จนถึงปัจจุบัน



วิสัยทัศน์

“พื้นที่เข้มแข็ง ประชาชนผาสุกในสังคมที่มั่นคงปลอดภัย อย่างยั่งยืน”



ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาศักยภาพการปกครองท้องถิ่น การอำนวยความสะดวก และการรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อให้สังคมสงบสุข
2. การพัฒนาและเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยคุกคาม และเสริมสร้างความมั่นคงภายในในระดับพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง มีเอกภาพ
3. การพัฒนาระบบบริการและข้อมูลบุคคลให้ทันสมัย มีคุณภาพ เพื่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ
4. การพัฒนาการบริหารองค์กรและบุคลากรตามหลักธรรมาภิบาล ให้มีขีดสมรรถนะสูงทันสมัย รองรับต่อความเปลี่ยนแปลง



พันธกิจ

1. บูรณาการการบริหารราชการในระดับพื้นที่
2. ปกป้องเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ เสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์
3. อำนวยการบังคับใช้กฎหมาย การอำนวยความสะดวกในอำนาจหน้าที่
4. บริการประชาชนด้านงานทะเบียนราษฎร
5. บริหารจัดการระบบเทคโนโลยี พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง
6. พัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะสูง
7. ส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของฝ่ายปกครอง ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่



กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2559

กรมการปกครอง มีภารกิจเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ การอำนวยความสะดวก การปกครองท้องที่ การอาสารักษาดินแดน และการทะเบียนเพื่อให้ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัย ได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว และให้เกิดความสงบสุขในสังคมอย่างยั่งยืนโดยให้อำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1 เสนอแนะนโยบายและจัดทำแผน มาตรการ ติดตาม และประเมินผลด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน
- 2 ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย สืบสวนสอบสวนคดีอาญาในหน้าที่พนักงานฝ่ายปกครอง และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน
- 3 ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงภายใน งานการข่าว งานกิจการชายแดน งานควบคุมดูแลชาวเขาและชนกลุ่มน้อย ผู้อพยพและผู้หลบหนีเข้าเมือง งานสัญชาติ และงานกิจการมวลชน
- 4 สนับสนุน ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และการเลือกตั้งทุกระดับ
- 5 ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยกองอาสารักษาดินแดน
- 6 ดำเนินการพัฒนาและบริหารการปกครองท้องที่ในระดับอำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ตามกฎหมาย ว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่
- 7 ดำเนินการและพัฒนาระบบงานทะเบียนราษฎร งานบัตรประจำตัวประชาชน และงานทะเบียนอื่น รวมทั้ง การบริหารจัดการฐานข้อมูลกลางเพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
- 8 ดำเนินการพัฒนาบุคลากรในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน
- 9 ดำเนินการสื่อสารเพื่อการบริหารงาน การรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงภายในประเทศ
- 10 อำนาจการและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของนายอำเภอ
- 11 ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย



โครงสร้างการบริหารงานของกรมการปกครอง

อธิบดีกรมการปกครอง

ราชการบริหารส่วนกลาง



ราชการส่วนภูมิภาค

ที่ทำการปกครองจังหวัด (๗๖ จังหวัด)

ปลัดจังหวัด

- ◆ กลุ่มงานปกครอง (เจ้าจังหวัด)
- ◆ กลุ่มงานความมั่นคง (ป้องกันจังหวัด)
- ◆ กลุ่มงานการเงินและบัญชี (เสมียนตราจังหวัด)
- ◆ กลุ่มงานอำนวยความสะดวก

ที่ทำการปกครองอำเภอ (๘๗๘ อำเภอ)

นายอำเภอ

- ◆ กลุ่มงานบริหารงานปกครอง
- ◆ กลุ่มงาน/ฝ่ายทะเบียนและบัตร
- ◆ กลุ่มงาน/ฝ่ายความมั่นคง
- ◆ กลุ่มงานอำนวยความสะดวก
- ◆ สำนักงานอำเภอ
- ◆ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ

ที่ทำการปกครองกิ่งอำเภอ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ราชการบริหารส่วนกลาง

- หน่วยงานตามกฎกระทรวงฯ ๑๑ หน่วยงาน และ ๒ กลุ่ม มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๙
- หน่วยงานภายใน (เพิ่มเติม) ตามคำสั่งกรมการปกครอง ที่ ๑๒๗๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙
- เป็นการจัดโครงสร้างการบริหารเพิ่มเติมสำหรับตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ ตามคำสั่งกรมการปกครอง เลขที่ ๓๙๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๑ เรื่อง การแบ่งสายงานความรับผิดชอบของกรมการปกครองฯ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

- อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ (Function)
- อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (Agenda + Area + Function)
- อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะ (Function)
- อำนาจหน้าที่ตามคำสั่งกรมการปกครองที่ ๑๒๗๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ (Function)

ยุทธศาสตร์กรมการปกครอง “แผนปฏิบัติการราชการรายปี (พ.ศ.2568) กรมการปกครอง”

ส่วนที่ 1

บทสรุปผู้บริหาร



“กรมการปกครอง” เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานที่มีกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายและภารกิจ ไปสู่การปฏิบัติในทุกพื้นที่ของประเทศไทย โดยมีภารกิจใน 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ภารกิจตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2559 จำนวน 5 ภารกิจ (Function) ได้แก่ การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ การอำนวยความสะดวกเป็นธรรม การปกครองท้องที่ การอาสาสมัครชาตินิยม และการทะเบียน

2. ภารกิจด้านการอำนวยความสะดวก ประสานงาน และสนับสนุนการปฏิบัติงานของ “นายอำเภอ” (Agenda) ในฐานะผู้รับผิดชอบพื้นที่ (Area Manager) ในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลและภารกิจของ 20 กระทรวง ไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในพื้นที่ระดับอำเภอ

กรมการปกครองขับเคลื่อนองค์กรภายใต้วิสัยทัศน์ “พื้นที่เข้มแข็ง ประชาชนมีความสุข ในสังคมที่มั่นคงปลอดภัยอย่างยั่งยืน” ตามแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมการปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ประเทศไทย “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยบุคลากรของกรมการปกครองได้ยึดถือค่านิยม “บัวบัตทุกซ์ บำรุงสุข” ในการปฏิบัติงาน มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมการบริหารงานใน 4 ประเด็น ได้แก่

1. การพัฒนาศักยภาพการปกครองท้องที่ การอำนวยความสะดวก เป็นธรรม และการรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อให้สังคมสงบสุข
2. การพัฒนาและเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยคุกคาม และเสริมสร้างความมั่นคงภายใน ในระดับพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง มีเอกภาพ

3. การพัฒนาระบบบริการและข้อมูลบุคคลให้ทันสมัย มีคุณภาพ เพื่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ

4. การพัฒนาการบริหารองค์กรและบุคลากร ตามหลักธรรมาภิบาล ให้มีขีดสมรรถนะสูง ทันสมัย รองรับการเปลี่ยนแปลง

แผนปฏิบัติการราชการรายปี (พ.ศ. 2568) ของกรมการปกครอง เป็นแผนระดับที่ 3 มีกรอบระยะเวลาการดำเนินงาน 1 ปี มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) รวมทั้งสอดคล้องกับแผนระดับรอง ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) และนโยบายระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง (พ.ศ. 2566-2570) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการของกระทรวงมหาดไทยและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมการปกครองได้รับวงเงินงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 50,638.7153 ล้านบาท โดยแบ่งเป็น

- งบบุคลากร	7,166.3199 ล้านบาท
- งบดำเนินงาน	6,254.3664 ล้านบาท
- งบลงทุน	3,002.2894 ล้านบาท
- งบเงินอุดหนุน	523.1250 ล้านบาท
- งบรายจ่ายอื่น	33,692.6146 ล้านบาท





วิสัยทัศน์

พื้นที่เข้มแข็ง ประชาชนพาสุก
ในสังคมที่มั่นคงปลอดภัย อย่างยั่งยืน

ค่านิยม

บำบัดทุกข์ บำรุงสุข

พันธกิจ

1. บูรณาการการบริหารราชการ การปกครองท้องถิ่น การอำนวยความสะดวก การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในทุกระดับในพื้นที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน นโยบายรัฐบาล การพัฒนาประเทศและกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ
2. ปกป้องเทิดทูนสถาบันหลักของชาติและการเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ในระดับพื้นที่ ให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน
3. อำนวยความสะดวกใช้กฎหมายในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน การอำนวยความสะดวกในการกิจของกรมการปกครอง
4. บริการประชาชนด้านงานทะเบียนราษฎร บัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนทั่วไป และทะเบียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน
5. บริหารจัดการระบบเทคโนโลยีการปฏิบัติงาน การบริการ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง ให้มีคุณภาพ เพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างบูรณาการของภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงการเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างประเทศ
6. พัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะสูง บนฐานธรรมาภิบาล
7. ส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของฝ่ายปกครองในการประสานงานสนับสนุนและการตรวจสอบ กำกับดูแล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการระดับภูมิภาค

ประเด็นยุทธศาสตร์



ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

การพัฒนาศักยภาพการปกครองท้องถิ่น

การอำนวยความสะดวก
และการรักษาความสงบเรียบร้อย
เพื่อให้สังคมสงบสุข



ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

การพัฒนาและเตรียมความพร้อม

รับมือกับภัยคุกคาม

และเสริมสร้างความมั่นคงภายใน
ในระดับพื้นที่ ให้มีความเข้มแข็ง มีเอกภาพ



ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

การพัฒนาระบบบริการและข้อมูลบุคคล

ให้ทันสมัย มีคุณภาพ

เพื่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ



ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

การพัฒนาการบริหารองค์กรและบุคลากร

ตามหลักธรรมาภิบาล ให้มีขีดสมรรถนะสูง
ทันสมัย รองรับต่อความเปลี่ยนแปลง



กลยุทธ์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

การพัฒนาศักยภาพการปกครองท้องถิ่น การอำนวยความสะดวกเป็นธรรม และการรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อให้สังคมสงบสุข

- 1 ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2 เพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความสงบเรียบร้อย
- 3 พัฒนาระบบงานสอบสวนและการอำนวยความสะดวกให้มีมาตรฐานเป็นที่พึงให้กับประชาชน
- 4 ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีความมั่นคงเข้มแข็งพึ่งตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

การพัฒนาและเตรียมความพร้อมรับมือภัยคุกคาม และเสริมสร้างความมั่นคงภายใน ในระดับพื้นที่ ให้มีความเข้มแข็ง มีเอกภาพ

- 1 พัฒนากลไกฝ่ายปกครองในการรักษาความมั่นคงภายในให้มีประสิทธิภาพ สามารถลดความขัดแย้ง และความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่
- 2 เพิ่มศักยภาพการรับมือภัยคุกคามในบทบาทของฝ่ายปกครอง ให้พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

พัฒนาระบบบริการและข้อมูลบุคคลให้ทันสมัย มีคุณภาพ เพื่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ

- 1 พัฒนาระบบฐานข้อมูลทะเบียนบุคคลให้มีคุณภาพ ทันสมัย ตอบสนองความต้องการของประชาชน
- 2 ผู้รับบริการและหน่วยงานภายนอกมีความพึงพอใจและเชื่อมั่นในคุณภาพของการให้บริการ
- 3 ยกระดับและพัฒนาการให้บริการแบบดิจิทัล

กลยุทธ์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

พัฒนาการบริหารองค์กรและบุคลากร ตามหลักธรรมาภิบาล ให้มีขีดสมรรถนะสูง ทันสมัย รองรับต่อการเปลี่ยนแปลง

- 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีคุณภาพ โปร่งใส ทันสมัย และเป็นสากล
- 2 พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะและศักยภาพสูงในการปฏิบัติราชการ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- 3 พัฒนาระบบและธำรงการสื่อสารให้มีความทันสมัยด้วยโครงข่ายเทคโนโลยีดิจิทัล พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- 4 ส่งเสริมให้อำเภอเป็นศูนย์กลางขับเคลื่อนการบริหารราชการส่วนภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของประชาชน

📖 กระทรวงมหาดไทย 📖

ประวัติความเป็นมาของกระทรวงมหาดไทย

ลักษณะงานอันเป็นภารกิจของกระทรวงมหาดไทยนั้นมีหลักฐานปรากฏในประวัติศาสตร์การปกครองของไทยมาตั้งแต่โบราณกาลแล้วนับตั้งแต่กรุงสุโขทัยเป็นปฐมราชธานี เมื่อราว พ.ศ. 1800 มาจนถึงสมัยกรุงศรีอยุธยาที่มีการจัดระเบียบการปกครองฝ่ายพลเรือนในรูป (จตุสดมภ์ เมือง วัง คลัง นา) โดยให้กรมเมือง มีหน้าที่ในการปกครองท้องที่ รักษาสันติสุข บังคับบัญชาบรรดาพลเรือน ตราบจนถึงรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถราว พ.ศ. 2006 ได้กำหนดให้มีกรมมหาดไทยดูแลบริหารราชการฝ่ายพลเรือนสืบทอดมาถึงยุคกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น

การก่อตั้งกระทรวงมหาดไทยเมื่อปี พ.ศ. 2435 กล่าวได้ว่าเป็นการรวบรวมงานมหาดไทยมาอยู่ในที่เดียวกันอย่างชัดเจน เป็นครั้งแรกสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงเล่าไว้เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยว่า ในยุคสมัยนั้น ระเบียบการปฏิบัติงานต่างๆ ขาดความชัดเจน งานที่ปฏิบัติก็ยุ่งเหยิงซ้อนทับกับหน่วยงานอื่นๆ รวมตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานก็ลำสมัย จนพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวต้องทรงมีพระราชดำริเป็นยุดีให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ พ้นราชการมหาดไทยทั้งกระทรวง

นับตั้งแต่เข้าดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้ทรงทำการปรับปรุงงานของกระทรวงมหาดไทยหลายประการ อาทิแก้ไขระเบียบการปฏิบัติงาน ยกเลิกประเพณีที่ให้เจ้าหน้าที่ต้องไปเสนอราชการที่บ้านเสนาบดี เลิกประเพณีที่เสนาบดีเอาตราตำแหน่งไปไว้ที่บ้าน กำหนดระเบียบการออกตรวจราชการหัวเมือง ให้มีการจัดสร้างศาลากลางจังหวัดทุกจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้ริเริ่มแนวคิดการทำงานของกระทรวงมหาดไทยที่มุ่งเน้นให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข โดยการทำนุบำรุงบ้านเมืองเสียแต่ยามปกติ ไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาเสียก่อนจึงค่อยดำเนินการ รวมตลอดจนการจัดตั้งกรมต่างๆ ขึ้น และรวมการบังคับบัญชาหัวเมืองต่างๆ ซึ่งเดิมกระจายอยู่ถึง ๓ กระทรวงให้มาขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทยเพียงแห่งเดียว เพื่อให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

อย่างไรก็ตามโดยภาพรวมที่ผ่านมาทั้งในด้านการจัดองค์กร วิธีการปฏิบัติงานและตัวบุคลากรทุกอย่างต้องได้รับการพิจารณาปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่เกิดขึ้น โดยเป้าหมายของจุดเน้นจะอยู่ที่ประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ ภารกิจหลากหลายในความรับผิดชอบต้องมีการกำหนดขอบเขตให้ชัดเจน ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน สับสนทั้งผู้ปฏิบัติและผู้รับบริการ การบริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วจะเป็นหัวใจของการปฏิบัติงาน ซึ่งอนาคตนับแต่บัดนี้ไปจะถูกชี้นำด้วย นโยบายและแผนอย่างมีระบบตัวผู้ปฏิบัติหรือบุคลากรของ มหาดไทยทุกระดับจะได้รับการพัฒนาทั้งคุณภาพ ทักษะ และพฤติกรรมให้เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีงานเพื่อประชาชน

วิสัยทัศน์

“ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน บนฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

พันธกิจ

1. รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และความมั่นคงภายใน
2. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก
3. ส่งเสริมการพัฒนาเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารราชการ ในระดับพื้นที่

อำนาจหน้าที่และการแบ่งส่วนราชการ

ตาม พ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545 กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์บำรุงสุข การรักษา ความสงบเรียบร้อยของประชาชน การอำนวยความสะดวกเป็นธรรมของสังคม การส่งเสริมและพัฒนาการเมืองการปกครอง การพัฒนา การบริหารราชการส่วนภูมิภาค การปกครองท้องถิ่น การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและพัฒนาชุมชน การทะเบียนราษฎร ความมั่นคงภายใน กิจการสาธารณภัย และการพัฒนาเมืองและราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง มหาดไทย

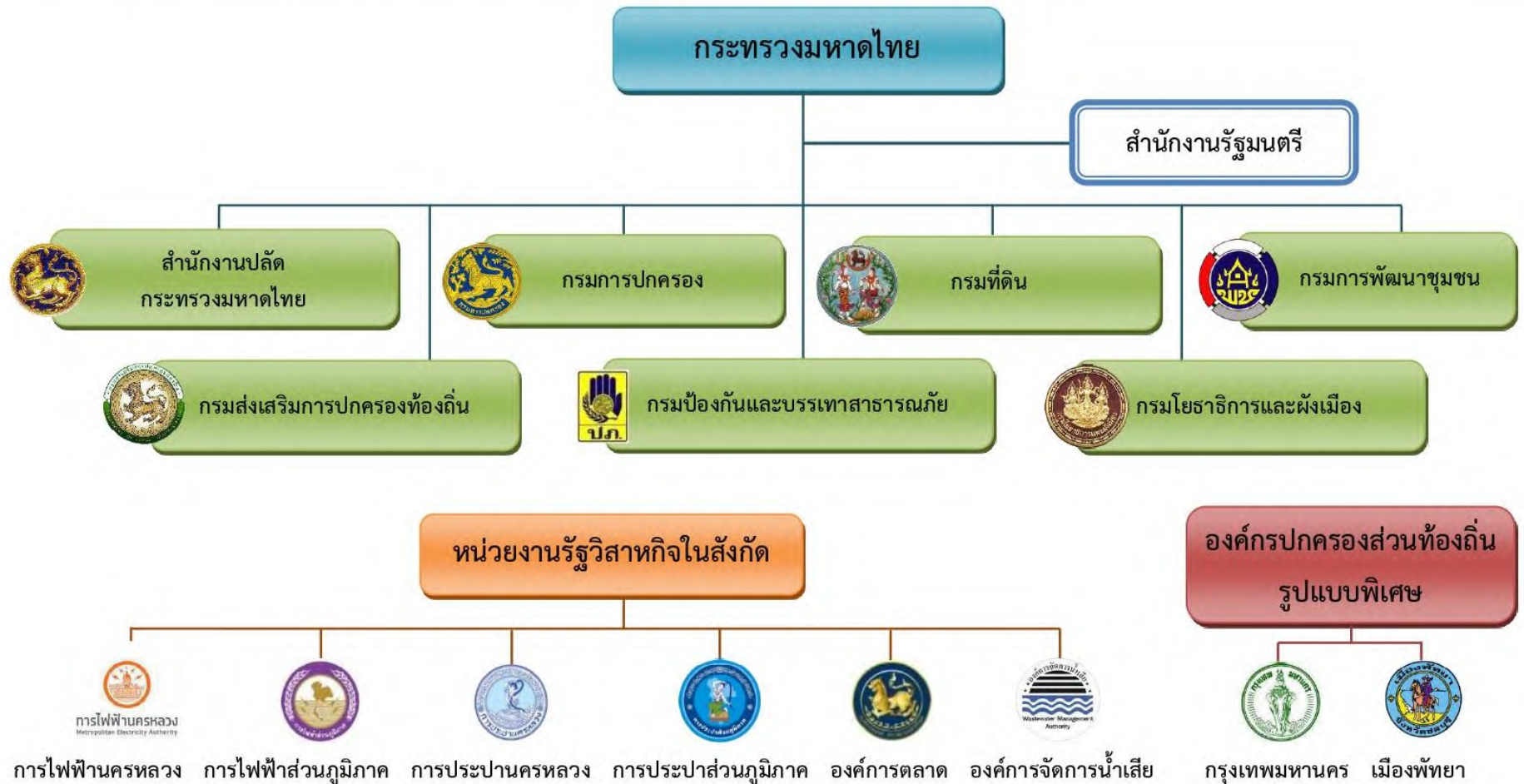
หน้าที่และความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย

เมื่อพิจารณาถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามบทบัญญัติกฎหมายอื่น ๆ ประกอบด้วยแล้ว ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกระทรวง มหาดไทย สรุปได้ 4 ประการ คือ

1. ด้านการเมืองการปกครอง กระทรวงมหาดไทยมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกตั้ง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การปกครองและการบริหาร หน่วยราชการส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และการรักษาความมั่นคงของชาติ
2. ด้านเศรษฐกิจ กระทรวงมหาดไทยมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพและ ความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งจะต้องประสานและร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับส่วนราชการต่าง ๆ ของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังรับผิดชอบการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร การคุ้มครองผู้เช่านา การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรขนาดเล็กนอกเขตชลประทาน และ การชลประทานราษฎร เป็นต้น
3. ด้านสังคม กระทรวงมหาดไทยมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาเยาวชน และ การรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม เป็นต้น
4. ด้านการพัฒนาทางกายภาพ กระทรวงมหาดไทยมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดชุมชนการจัดที่ดิน การให้บริการขั้นพื้นฐานในชนบท การจัดผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ และการให้บริการสาธารณูปโภค ในเขตเมือง เป็นต้น



๑.๑ โครงสร้างของกระทรวงมหาดไทย





๑.๒ อำนาจหน้าที่และภารกิจของกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์บำรุงสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การอำนวยความเป็นธรรมของสังคม การส่งเสริมและพัฒนาการเมืองการปกครอง การพัฒนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การปกครองท้องถิ่น การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและพัฒนาชุมชน การทะเบียนราษฎร ความมั่นคงภายใน กิจการสาธารณภัย การพัฒนาเมือง และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานรัฐมนตรี

ดำเนินงานราชการทางการเมืองเพื่อสนับสนุนภารกิจของรัฐมนตรี และประสานนโยบายระหว่างกระทรวง

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

- พัฒนายุทธศาสตร์และแปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนการปฏิบัติงาน
- จัดสรรทรัพยากร และบริหารราชการทั่วไปของกระทรวง
- ดำเนินงานด้านการรักษาความมั่นคงภายใน
- ดำเนินงานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและอำนวยความเป็นธรรม
- ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารราชการส่วนภูมิภาค

กรมการปกครอง

- ดำเนินงานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ
- ดำเนินงานด้านการอำนวยความเป็นธรรม
- ดำเนินงานด้านการปกครองท้องถิ่น
- ดำเนินงานด้านการอาสาสมัครดินแดน
- ดำเนินงานด้านการทะเบียน

กรมที่ดิน

- คุ้มครองสิทธิในที่ดินของบุคคลและจัดการที่ดินของรัฐ โดยการออกหนังสือแสดงสิทธิ
- ให้บริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์
- บริหารจัดการที่ดินของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

กรมการพัฒนาชุมชน

- ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ
- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน
- ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชนเพื่อให้เป็นชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการพัฒนาและให้คำปรึกษา แนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง และการบริหารจัดการ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จัดทำแผนแม่บท วางมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการป้องกัน บรรเทาและฟื้นฟูจากสาธารณภัย โดยการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัย สร้างระบบป้องกัน เตือนภัย ฟื้นฟูหลังเกิดภัย และการติดตามประเมินผล เพื่อให้หลักประกันในด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

กรมโยธาธิการและผังเมือง

- ดำเนินงานด้านการผังเมืองระดับต่าง ๆ การโยธาธิการ การออกแบบการก่อสร้างและการควบคุมการก่อสร้างอาคาร
- สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการพัฒนาเมือง พื้นที่ และชนบท โดยการกำหนดและกำกับดูแลนโยบายการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบการตั้งถิ่นฐาน และโครงสร้างพื้นฐาน
- กำหนดคุณภาพและมาตรฐานการก่อสร้างด้านสถาปัตยกรรม วิศวกรรม และการผังเมือง

การไฟฟ้านครหลวง

- จัดให้ได้มาและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า
- ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่เป็นประโยชน์แก่การไฟฟ้านครหลวง

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

จัดหา ให้บริการพลังงานไฟฟ้า และดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า ให้เกิดความพึงพอใจ ทั้งด้านคุณภาพและบริการ โดยการพัฒนางค์กรอย่างต่อเนื่อง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

การประปานครหลวง

- ดำเนินธุรกิจหลักด้านน้ำอย่างครบวงจร โดยให้บริการน้ำที่มีมาตรฐานคุณภาพ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างทั่วถึง
- องค์กรที่มีความสามารถในการรับมือวิกฤตการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ
- ดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างคุณค่าแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสร้างการเติบโตขององค์กรอย่างยั่งยืน

การประปาส่วนภูมิภาค

- สำรอง จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบ
- ผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปาทั่วประเทศ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ
- ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับธุรกิจการประปา

องค์การตลาด

พัฒนาและบริหารเครือข่ายตลาดภาครัฐ และส่งเสริมตลาดร่วมเอกชน เพื่อเป็นกลไกของรัฐบาลในการกระจายสินค้าอุปโภคบริโภคและสินค้าชุมชนเพื่อประชาชน

องค์การจัดการน้ำเสีย

จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมสำหรับการบำบัดน้ำเสียภายในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสียและการให้บริการหรือรับบริหารหรือจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย รวมทั้งบริหารหรือกิจการต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพในเชิงเศรษฐกิจ

กรุงเทพมหานคร

ดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องที่กฎหมายกำหนด

เมืองพัทยา

ดำเนินการในเขตเมืองพัทยาในเรื่องที่กฎหมายกำหนด

**๓.๑ วิสัยทัศน์**

ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน
บนฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

**๓.๒ พันธกิจ**

๑. รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และความมั่นคงภายใน
๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก
๓. ส่งเสริมการพัฒนาเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน
๔. ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารราชการในระดับพื้นที่

**๓.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์**

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

การเสริมสร้างความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงภายใน



ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม สร้างความเข้มแข็ง
ของชุมชน และพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก



ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

การพัฒนาภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ให้เติบโต
อย่างสมดุล



ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

การพัฒนาองค์กรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

**๓.๔ เป้าหมาย**

๑. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสังคมสงบสุข
๒. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและชุมชนเข้มแข็ง
๓. ภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ มีความสามารถในการแข่งขัน และได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล
๔. องค์กรสมรรถนะสูง ตอบโจทย์ประชาชน ยึดหลักธรรมาภิบาล

แนวข้อสอบความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีของประเทศไทยและต่างประเทศ

1. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับ “โครงการบ้านล้านหลัง เฟส 2” ที่รัฐบาลประกาศในเดือนเมษายน 2568

1. ให้สิทธิพิเศษเฉพาะข้าราชการเท่านั้น
2. มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ 5% ตลอดอายุสัญญา
3. จำกัดราคาบ้านไม่เกิน 1.5 ล้านบาทต่อหลัง
4. ไม่มีการสนับสนุนจากรถนาถารของรัฐ

ตอบ : 3. จำกัดราคาบ้านไม่เกิน 1.5 ล้านบาทต่อหลัง

อธิบาย : โครงการบ้านล้านหลัง เฟส 2 เป็นนโยบายของรัฐบาลเพื่อช่วยให้ประชาชนรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัย โดยเน้นบ้านราคาต่ำ ไม่เกิน 1.5 ล้านบาท และมีเงื่อนไขผ่อนนาน ดอกเบี้ยต่ำ สนับสนุนโดยธนาคารอาคารสงเคราะห์

2. ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในความตกลงใดด้านสิ่งแวดล้อมในเดือนพฤษภาคม 2568

1. ข้อตกลงปารีส (Paris Agreement)
2. ข้อตกลงเพื่อการลดใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (ASEAN Plastic Pact)
3. ข้อตกลงความร่วมมือแม่น้ำโขง
4. ข้อตกลงการลดโลกร้อนของสหประชาชาติ (UNCCC)

ตอบ : 2. ข้อตกลงเพื่อการลดใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (ASEAN Plastic Pact)

อธิบาย : ประเทศไทยได้เข้าร่วม ASEAN Plastic Pact เพื่อร่วมมือกันลดขยะพลาสติก โดยเฉพาะพลาสติกใช้ครั้งเดียวภายในปี 2573

3. รัฐบาลไทยมีเป้าหมายดึงดูดนักลงทุนต่างชาติผ่านโครงการใดที่ประกาศในเดือนเมษายน 2568

1. Thailand 4.0
2. Soft Power for Asia
3. EEC Next
4. Smart Visa+

ตอบ : 3. EEC Next

อธิบาย : โครงการ EEC Next เป็นการขยายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เช่น AI, EV และเทคโนโลยีสะอาด โดยหวังดึงดูดการลงทุนระดับโลก

4. ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ของประเทศไทยในเดือนพฤษภาคม 2568 มีแนวโน้มอย่างไร

1. ลดลงเล็กน้อย
2. เพิ่มขึ้นเกิน 5%
3. คงที่จากเดือนก่อนหน้า
4. ลดลงอย่างรุนแรง

ตอบ : 1. ลดลงเล็กน้อย

อธิบาย : ธปท. รายงานว่า CPI ลดลงเล็กน้อยในเดือนพฤษภาคม 2568 จากราคาน้ำมันที่ลดลงและมาตรการตรึงราคาสินค้าบางรายการของรัฐ

5. นโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการในเดือนมิถุนายน 2568 คือเรื่องใด

1. ขยายเวลาเรียนในระดับมัธยม
2. ปรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใหม่
3. ยกเลิก O-NET
4. เปิดมหาวิทยาลัยนานาชาติของรัฐ

ตอบ : 2. ปรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใหม่

อธิบาย : กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศแนวทางปรับหลักสูตรใหม่ เพื่อเน้นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และการเรียนรู้แบบ Active Learning ทั่วประเทศ เริ่มปีการศึกษา 2569

6. ใครได้รับตำแหน่งผู้อำนวยการ IMF คนใหม่ในเดือนพฤษภาคม 2568

1. เจอโรม พาวเวลล์
2. คริสตาลีนา จอร์เจียวา
3. ชารินท์ นิมมานเหมินท์
4. ธนิกันต์ อินทรเศรษฐ์

ตอบ : 2. คริสตาลีนา จอร์เจียวา

อธิบาย : คริสตาลีนาได้รับการต่ออายุตำแหน่งผู้อำนวยการ IMF อีกรอบ โดยเน้นบทบาทการแก้ปัญหาเศรษฐกิจโลกหลังวิกฤตพลังงานและสงครามในยุโรปตะวันออก

7. เหตุการณ์ใดในประเทศไทยที่เป็นข่าวใหญ่ในเดือนมิถุนายน 2568

1. การเลือกตั้งนายกรัฐมนตรียุโรปใหม่
2. การทดลองรถไฟความเร็วสูงไทย-จีนช่วงแรก
3. การเปิดด่านชายแดนไทย-มาเลเซีย
4. น้ำท่วมใหญ่ภาคตะวันตกเฉียงเหนือ

ตอบ : 2. การทดลองรถไฟความเร็วสูงไทย-จีนช่วงแรก

อธิบาย : ช่วงต้นเดือนมิถุนายน รัฐบาลไทยทดลองเดินรถไฟความเร็วสูงเส้นทางกรุงเทพ-นครราชสีมา ระยะทาง 253 กิโลเมตร ถือเป็นโครงการขนส่งสำคัญของชาติ

8. ประเทศใดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ประกาศภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพในเดือนเมษายน 2568

1. อินโดนีเซีย
2. เวียดนาม
3. เมียนมา
4. มาเลเซีย

ตอบ : 4. มาเลเซีย

อธิบาย : มาเลเซียประกาศภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพจากการระบาดของไวรัสชนิดใหม่ในบางรัฐ ทำให้ต้องระดมทรัพยากรและจำกัดการเดินทางภายในประเทศ

9. มาตรการ “Digital Wallet 10,000 บาท” ของรัฐบาลไทยมีวัตถุประสงค์ใด

1. กระตุ้นการท่องเที่ยว
2. แก้ปัญหาหนี้ครัวเรือน
3. เพิ่มเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ
4. ส่งเสริมการออมระยะยาว

ตอบ : 3. เพิ่มเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ

อธิบาย : มาตรการแจกเงินผ่าน Digital Wallet วงเงิน 10,000 บาทให้ประชาชนอายุ 16 ปีขึ้นไป เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายในท้องถิ่นหวังเร่งเศรษฐกิจฐานราก

10. การประชุมสุดยอดผู้นำ G7 ประจำปี 2568 จัดขึ้นที่ประเทศใด

1. สหรัฐอเมริกา
2. ญี่ปุ่น
3. อิตาลี
4. แคนาดา

ตอบ : 3. อิตาลี

อธิบาย : G7 ปีนี้จัดที่เมืองบารี ประเทศอิตาลี โดยเน้นประเด็นสงครามในยูเครน ภาวะโลกร้อน และเศรษฐกิจโลกหลังวิกฤตพลังงาน

11. ข้อใดคือวาระสำคัญที่รัฐสภาไทยให้ความเห็นชอบเมื่อเดือนมิถุนายน 2568

1. การแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา 256
2. การจัดเก็บภาษีคาร์บอนทั่วประเทศ
3. การตั้งกระทรวงดิจิทัลเพื่อความมั่นคง
4. การให้สัตยาบันความตกลงการค้า RCEP

ตอบ : 1. การแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา 256

อธิบาย : ในเดือนมิถุนายน 2568 รัฐสภาลงมติรับหลักการร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา 256 เพื่อเปิดทางให้มีการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ส.ส.ร.)

12. กระทรวงพาณิชย์เปิดตัวแอปพลิเคชันใดในไตรมาส 2/2568 เพื่อควบคุมราคาสินค้า

1. ThaiTrade Online
2. DIT Price Watch
3. MOC Smart Consumer
4. Easy e-Market

ตอบ : 3. MOC Smart Consumer

อธิบาย : เป็นแอปที่ประชาชนสามารถตรวจสอบราคาสินค้าอุปโภคบริโภคได้แบบเรียลไทม์ และ ร้องเรียนราคาสินค้าได้โดยตรง

13. จังหวัดใดได้รับเลือกให้เป็น “เมือง MICE แห่งใหม่” ประจำปี 2568 โดย TCEB

1. สุราษฎร์ธานี
2. ขอนแก่น
3. พิษณุโลก
4. อุตรธานี

ตอบ : 2. ขอนแก่น

อธิบาย : ขอนแก่นได้รับการส่งเสริมให้เป็นเมืองจัดประชุมและนิทรรศการระดับภูมิภาค เพื่อกระจายรายได้สู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

14. โครงการ “ภูเก็ตโมเดล” ที่กลับมาเดินหน้าในไตรมาส 2 ปี 2568 มีเป้าหมายหลักคืออะไร

1. พัฒนาเป็นเมืองสีเขียวระดับโลก
2. ปรับปรุงเกิดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษด้านดิจิทัล
3. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
4. พัฒนาเป็นเกาะต้นแบบเมืองอัจฉริยะ Smart Island

ตอบ : 4. พัฒนาเป็นเกาะต้นแบบเมืองอัจฉริยะ Smart Island

อธิบาย : ภูเก็ตโมเดลเดินหน้าพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นต้นแบบเมืองอัจฉริยะแห่งอาเซียน

15. การประกาศขึ้นค่าแรงขั้นต่ำในเดือนพฤษภาคม 2568 ของรัฐบาลมีผลอย่างไร

1. เพิ่มขึ้น 400 บาททั่วประเทศ
2. ปรับเพิ่มเฉพาะพื้นที่ EEC
3. ยังไม่มีการปรับขึ้น
4. แยกตามภาคอุตสาหกรรม

ตอบ : 1. เพิ่มขึ้น 400 บาททั่วประเทศ

อธิบาย : นโยบายหาเสียงของรัฐบาลผสมชุดปัจจุบัน ได้ประกาศใช้ค่าแรงขั้นต่ำ 400 บาททั่วประเทศ เริ่มใช้กลางปี 2568

16. ประเทศใดเปิดตัว “ธนาคารกลางดิจิทัล (CBDC)” สำหรับประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

1. สิงคโปร์
2. อินโดนีเซีย
3. ฟิลิปปินส์
4. เวียดนาม

ตอบ : 2. อินโดนีเซีย

อธิบาย : อินโดนีเซียเริ่มใช้เงินดิจิทัลที่ออกโดยธนาคารกลาง (Digital Rupiah) สำหรับประชาชนทั่วไปในปี 2568

17. สงครามระหว่างยูเครนกับรัสเซียในช่วงไตรมาส 2 ปี 2568 มีเหตุการณ์สำคัญใด

1. ยูเครนเข้าร่วม NATO
2. รัสเซียยิงขีปนาวุธใส่โปแลนด์
3. มีการเจรจาหยุดยิงชั่วคราว
4. สหรัฐฯ ถอนทหารจากยุโรป

ตอบ : 3. มีการเจรจาหยุดยิงชั่วคราว

อธิบาย : ภายหลังความกดดันจากนานาชาติ ทั้งสองฝ่ายเริ่มเจรจาหยุดยิงชั่วคราวผ่านการกลางของ สวิตเซอร์แลนด์ในเดือนพฤษภาคม 2568

18. องค์การอนามัยโลก (WHO) ประกาศเตือนเกี่ยวกับโรคอะไรในเดือนเมษายน 2568

1. โควิดสายพันธุ์ Zeta
2. โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ใหม่
3. โรคสมองฝ่อเฉียบพลัน
4. ฝีดาษลิงระบาดระลอกใหม่

ตอบ : 2. โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ใหม่

อธิบาย : WHO เตือนถึงสายพันธุ์ H5N3 ที่พบในบางประเทศในยุโรปและเอเชีย ซึ่งมีโอกาสกลายพันธุ์และแพร่สู่คน

19. ประเทศใดเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม APEC ปี 2568

1. แคนาดา
2. ญี่ปุ่น
3. สหรัฐอเมริกา
4. เปรู

ตอบ : 4. เปรู

อธิบาย : การประชุม APEC 2025 กำหนดจัดที่กรุงลิมา ประเทศเปรู โดยมีประเด็นการค้าเสรีและความมั่นคงด้านอาหารเป็นหัวใจหลัก

20. วันที่ 16 มิถุนายน 2568 คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เปิดเผยว่ามีการเตรียมความพร้อมเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่จะจัดขึ้นในช่วงใด

ก. ตุลาคม 2568

ข. พฤศจิกายน 2568

ค. ธันวาคม 2568

ง. มกราคม 2569

เฉลย : ก. ตุลาคม 2568

คำอธิบาย : กกต. อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมด้านระบบและบุคลากร เพื่อรองรับการจัดเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ซึ่งคาดว่าจะมีขึ้นในเดือนตุลาคม 2568 เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของนโยบายการพัฒนาเมือง

21. เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2568 รัฐบาลไทยได้มีการแถลงความคืบหน้าการเจรจากับประเทศใดเพื่อขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการลงทุนในภูมิภาคอาเซียน

ก. เวียดนาม

ข. มาเลเซีย

ค. อินโดนีเซีย

ง. ฟิลิปปินส์

เฉลย : ข. มาเลเซีย

คำอธิบาย : ในช่วงเวลาดังกล่าว ไทยและมาเลเซียได้มีการประชุมระดับผู้นำเพื่อหารือขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน โดยเฉพาะในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ เพื่อกระตุ้นการเติบโตในภูมิภาคและส่งเสริมการเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตระหว่างสองประเทศ

22. เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2568 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ประกาศคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ร้อยละเท่าใด

ก. 1.75%

ข. 2.00%

ค. 2.25%

ง. 2.50%

เฉลย : ค. 2.25%

คำอธิบาย : ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ล่าสุด ธปท. มีมติคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ 2.25% เพื่อรักษาสมดุลระหว่างการดูแลเศรษฐกิจในประเทศและการควบคุมเงินเฟ้อในระยะยาว

23. เหตุการณ์น้ำท่วมฉับพลันที่เกิดขึ้นในจังหวัดเชียงรายเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2568 มีสาเหตุสำคัญจากสิ่งใด

ก. ฝนตกหนักต่อเนื่อง

ข. เขื่อนปล่อยน้ำเกินกำหนด

ค. ดินถล่มจากภูเขาไฟ

ง. พายุโซนร้อนขึ้นฝั่ง

เฉลย : ก. ฝนตกหนักต่อเนื่อง

คำอธิบาย : จังหวัดเชียงรายประสบอุทกภัยจากฝนที่ตกหนักติดต่อกันหลายวัน ส่งผลให้ระดับน้ำในหลายพื้นที่เพิ่มสูงฉับพลัน และน้ำป่าไหลหลาก สร้างความเสียหายแก่บ้านเรือนและการเกษตรของประชาชน

24. เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2568 รัฐบาลไทยได้ประกาศแผนเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหา PM 2.5 โดยมีมาตรการใดเป็นมาตรการสำคัญที่สุดในช่วงเริ่มต้น

ก. การจำกัดปริมาณการใช้รถยนต์ส่วนตัว

ข. การควบคุมการเผาในที่โล่ง

ค. การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ

ง. การแจกหน้ากากอนามัยให้ประชาชน

เฉลย : ข. การควบคุมการเผาในที่โล่ง

คำอธิบาย : การเผาในที่โล่ง โดยเฉพาะในภาคเกษตรกรรม เป็นหนึ่งในสาเหตุสำคัญที่ทำให้ค่าฝุ่นละออง PM 2.5 สูง รัฐบาลจึงเน้นมาตรการควบคุมการเผาอย่างเข้มงวดในช่วงเริ่มต้นเพื่อลดผลกระทบในวงกว้าง

25. ในการแข่งขันวอลเลย์บอลหญิง VNL 2025 ช่วงวันที่ 14-16 มิถุนายน 2568 ทีมชาติไทยแข่งขันรอบสุดท้ายที่ประเทศใด

ก. ญี่ปุ่น

ข. บราซิล

ค. ตุรกี

ง. โปแลนด์

เฉลย : ค. ตุรกี

คำอธิบาย : การแข่งขันวอลเลย์บอลหญิงเนชั่นส์ลีก (VNL 2025) รอบสุดท้ายจัดขึ้นที่ประเทศตุรกี ซึ่งเป็นเจ้าภาพ โดยทีมชาติไทยสามารถผ่านเข้ามาแข่งขันในรอบนี้ ถือเป็นความสำเร็จของวงการวอลเลย์บอลไทย

26. เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2568 ธนาคารโลก (World Bank) ได้ปรับคาดการณ์ GDP ไทยปี 2568 อยู่ที่ระดับใด

ก. 2.2%

ข. 2.6%

ค. 3.0%

ง. 3.4%

เฉลย : ง. 3.4%

คำอธิบาย : ธนาคารโลกปรับคาดการณ์อัตราการเติบโตของ GDP ไทยขึ้นอยู่ที่ 3.4% จากความเชื่อมั่นต่อการฟื้นตัวของการส่งออกและภาคท่องเที่ยว รวมถึงมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลในช่วงครึ่งหลังของปี

27. เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2568 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแนวทางการร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับใหม่ โดยมีชื่อว่าอะไร

ก. แผนพัฒนาเศรษฐกิจชาติ 5 ปี

ข. แผนยุทธศาสตร์ประเทศไทย 2040

ค. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 ง. แผนการปฏิรูปประเทศไทย 2568-2572

เฉลย : ค. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14

คำอธิบาย : รัฐบาลเตรียมดำเนินกร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 ซึ่งครอบคลุมยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ และการพัฒนาที่ยั่งยืนระหว่างปี 2569-2573

28. เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2568 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK)

ประกาศขยายวงเงินสินเชื่อใหม่เน้นกลุ่มใด

ก. อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ข. ธุรกิจ SME ด้านนวัตกรรมสีเขียว

ค. การค้าชายแดนและโลจิสติกส์

ง. ภาคเกษตรกรรมแปรรูป

เฉลย : ข. ธุรกิจ SME ด้านนวัตกรรมสีเขียว

คำอธิบาย : EXIM BANK มุ่งส่งเสริมธุรกิจ SME ที่ดำเนินกิจการด้านพลังงานสะอาดและนวัตกรรมสีเขียว เพื่อสนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจ BCG Model ของรัฐบาล

29. ในช่วงเวลาดังกล่าว กระทรวงพาณิชย์รายงานว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปของไทยในเดือนพฤษภาคม 2568 อยู่ในระดับใด

ก. ติดลบ 0.8%

ข. ติดลบ 0.4%

ค. เพิ่มขึ้น 0.6%

ง. เพิ่มขึ้น 1.0%

เฉลย : ข. ติดลบ 0.4%

คำอธิบาย : อัตราเงินเฟ้อทั่วไปของไทยในเดือนพฤษภาคม 2568 ยังติดลบต่อเนื่อง สะท้อนถึงราคาสินค้าหลายประเภทโดยเฉพาะอาหารสดและพลังงานที่ปรับตัวลดลง

ความรู้เกี่ยวกับแนวนโยบายแห่งรัฐและนโยบายรัฐบาล

แนวนโยบายแห่งรัฐ

ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๕๕ ก เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ประกอบด้วยบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๓๖ มาตรา แบ่งออกเป็น ๑๒ หมวด และอีก ๑ หมวดพิเศษว่าด้วยบทเฉพาะกาล

บทบัญญัติในหมวด ๕ มีชื่อว่า “แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ” นับเป็นครั้งแรกที่กำหนดชื่อหมวด เช่นนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่แนวคิดในการมีบทบัญญัติทำนองนี้ไม่ใช่ของใหม่ เพราะเคยปรากฏมาแล้วในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๙๒ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๙๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๙๕ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๑๑ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๑๗ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๒๑ และรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๓๔ เพียงแต่ในรัฐธรรมนูญเหล่านั้นเรียกว่า “แนวนโยบายแห่งรัฐ” ดังที่ปรากฏเป็นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๒ และเรียกเช่นนั้นเรื่อยมาจนกระทั่งเปลี่ยนเป็น “แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ” ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

เมื่อแรกเริ่มมีบทบัญญัติว่าด้วยแนวนโยบายแห่งรัฐเป็นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๙๒ สภาร่างรัฐธรรมนูญซึ่งทำหน้าที่ยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวประสงค์จะให้เรื่องนี้เป็นไปตามหลักการที่ว่า ในขณะที่ยังไม่มีรัฐธรรมนูญกำหนดบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของชนชาวไทยในส่วนของรัฐเองก็ควรต้องมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติต่อประชาชนเป็นการตอบแทนด้วย หน้าที่ของรัฐอาจแสดงออกในรูปของแนวนโยบายกว้าง ๆ ว่า รัฐต้องปฏิบัติ หรือพึงปฏิบัติอย่างไรบ้างในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การทหาร การต่างประเทศ อีกประการหนึ่ง คณะรัฐบาลที่ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเข้ามาบริหารราชการแผ่นดิน ต่างก็มีนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อที่ประชุมร่วมกันของ รัฐสภาก่อนเข้ารับบริหารราชการแผ่นดิน แต่นโยบายเหล่านี้ไม่คงที่ถาวร เพราะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลก็ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลตามไปด้วย จึงสมควรจะมีนโยบายกลางของรัฐอันคงที่ถาวรไม่ว่าผู้ใดเข้ามาเป็น คณะรัฐบาลก็ต้องปฏิบัติตาม โดยถือเสมือนหนึ่งว่าเป็นเจตจำนงร่วมกันของชนในชาติ นโยบายกลางเช่นนี้เองที่ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๒ เรียกว่า “แนวนโยบายแห่งรัฐ” และเปลี่ยนมาเรียกว่า “แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ” ในปัจจุบัน

ความหมาย

แนวนโยบายแห่งรัฐหมายถึง แนวนโยบายหลักของรัฐหรือประเทศ (State Policy) ไม่ใช่แนวนโยบายของรัฐบาลคณะใดคณะหนึ่ง (Government Policy) แนวนโยบายของรัฐบาลเปลี่ยนแปลงได้ตามพรรคการเมืองและคณะรัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศ แต่แนวนโยบายแห่งรัฐจะไม่ผันแปรไปตามพรรคการเมืองและคณะรัฐบาล มีการอุปมาในครั้งยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๒ ว่าแนวนโยบายแห่งรัฐเป็นเหมือนนวัตกรรมประสงค์และนโยบายในการจัดตั้งบริษัทหรือองค์กร ส่วนนโยบายของคณะรัฐมนตรีเป็นเพียงนโยบายของคณะผู้บริหารบริษัทหรือองค์กรในแต่ละยุคสมัยเท่านั้น แนวนโยบายแห่งรัฐจึงเป็นหลักการสำคัญของรัฐ (Directive Principles of State Policy) ในเรื่องใหญ่ ๆ เช่น การศึกษา การทหาร แรงงาน การปกครอง การต่างประเทศ เพื่อบ่งชี้ว่าต่อไปนี้รัฐหรือประเทศจะดำเนินการเรื่องนั้น ๆ ไปในทิศทางใด ส่วนรายละเอียดเป็นเรื่องนโยบายของรัฐบาลที่จะไปขยายความต่อ รัฐธรรมนูญเกือบทุกประเทศมีบทบัญญัติเรื่องแนวนโยบายแห่งรัฐ เพียงแต่ว่าบางประเทศอาจกำหนดไว้ในคำปรารภ บางประเทศกำหนดไว้ในหมวดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมีเพียงไม่กี่ประเทศเท่านั้นที่แยกมาบัญญัติเป็นหมวดหนึ่งต่างหาก เช่น จีน พม่า อินเดีย สำหรับไทยก็ได้แยกออกมามีบทบัญญัติเป็นหมวดเอกเทศเช่นกัน

ผลในทางกฎหมาย

เมื่อกำหนดให้บทบัญญัติว่าด้วยแนวนโยบายแห่งรัฐเป็นหมวดหนึ่งต่างหากในรัฐธรรมนูญแล้ว ผู้ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๒ เกรงว่าด้วยความที่เรื่องนี้เป็นของใหม่ อาจมีผู้ไม่เข้าใจและยกขึ้นอ้างว่าเป็นหน้าที่ของรัฐบาลนำไปสู่การเรียกร้องในทางการเมืองหรือในทางคดี เพื่อบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติตามแนวนโยบายทุกเรื่องในทันทีทันใด จึงบัญญัติไว้ด้วยว่า “บทบัญญัติในหมวดนี้มีไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการตรากฎหมาย และการบริหารราชการตามนโยบาย ดังที่กำหนดไว้ และไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการฟ้องร้องรัฐ” ข้อนี้หมายความว่ารัฐไม่จำกัดอยู่แต่เฉพาะคณะรัฐมนตรีเท่านั้น หากแต่รวมถึงรัฐสภาและองค์กรทั้งหลายของประเทศที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องด้วย องค์กรเหล่านี้ต้องร่วมกันผลักดันให้แนวนโยบายในหมวดนี้เป็นรูปธรรม แต่จะทำหน้าที่ทันทีหรือเมื่อใดและโดยวิธีการอย่างไรย่อมอยู่ที่จังหวะเวลาอันเหมาะสมกำลังเงินและฐานะความเป็นอยู่ของประเทศเพราะมาตรการบางอย่างต้องตราเป็นกฎหมายซึ่งต้องใช้เวลามาก ในขณะที่มาตรการบางอย่างอยู่ในอำนาจของฝ่ายบริหารจะทำได้อยู่แล้ว แต่ถ้ารัฐบาลไม่ใส่ใจที่จะผลักดันในเมื่อมีความพร้อมและจังหวะเวลาอันเหมาะสมที่จะทำได้ ก็เป็นเรื่องที่ฝ่ายนิติบัญญัติจะพึงตั้งกระทู้ถามหรือเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ อันเป็นมาตรการปกติในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ในกรณีที่รัฐบาลผลักดันในเรื่องตามนโยบายเหล่านี้แล้ว แต่รัฐสภาไม่ให้ความร่วมมือ ทั้งที่สมควรจะสานต่อให้ลุล่วงได้ ก็เป็นเรื่องที่ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะไม่ลงคะแนนเสียงให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดนั้นในการเลือกตั้งสมัยหน้า หรือรัฐบาลอาจนำประเด็นนี้ไปให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติหรือยุบสภาเพื่อจัดการเลือกตั้งทั่วไป โดยชูประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นหาเสียงเลือกตั้งก็ได้